

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/101/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116224937
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2116224937.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matky: O. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, t.č. bytom W.. W. XXXX/X, E., a otca: K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, o návrhu otca na zníženie výživného, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieťa.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.11.2016 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca vo veci samej, ktorým sa domáha zníženia výživného na maloletého zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 30,- eur mesačne, ktoré výživné bolo naposledy určené rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 14P/5/2014 zo dňa 21.03.2014. Súčasťou návrhu bol aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal zníženia výživného zo sumy 200,- eur na sumu 50,- eur mesačne.

2. Návrh vo veci samej, ako aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec maloletého odôvodnil tým, že práva a povinnosti k maloletému boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 21.03.2014, sp.zn. 14P/5/2014, ktorý sa stal právoplatným dňom 08.04.2014 a vykonateľným dňom 16.04.2014, a ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2014 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Od poslednej úpravy výživného k maloletému však došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca, ktoré ho nútia podať návrh na zmenu výživného, nakoľko dohoda s matkou maloletého nie je možná. V čase rozhodovania súdu vo veci vedenej pod sp.zn. 14P/5/2014 bol otec riadne zamestnaný ako vodič v spoločnosti K. A. s.r.o., K.. Už v tom čase mal otec nejaké exekúcie, ktoré boli zväčša dôsledkom jeho rozvedeného manželstva s bývalou manželkou V. A.. Exekúcie boli vykonávané klasicky v zmysle platného exekučného poriadku ako zrážky zo mzdy. Otec ako vodič pôsobiaci prevažne v zahraničí poberal tiež tzv. diéty (cestovné náhrady), na ktoré mu exekútori nesiahali, a z ktorých mohol v podstate žiť. Podotýka, že niekoľko rokov trpí ochorením diabetes melitus (je cukrovkár) a v rámci dodržiavania liečebného režimu musí mať zabezpečenú pravidelnú stravu (aby mu nekolísala hladina inzulínu v krvi, čo by bolo veľmi nebezpečné). Vďaka poberaniu diét mal otec napriek exekúciám pravidelné racionálne stravovanie zabezpečené. V posledných mesiacoch mu však dvaja z exekútorov siahli už aj na uvedené diéty, a to nie zrážkovým systémom (zrazenie 1/3-iny, resp. 2/3-ín zo mzdy), ale tak, že prišiel o plnú sumu diét. Toto začalo ohrozovať už jeho zdravie, nakoľko nemal finančné prostriedky na zabezpečenie riadneho stravovania v práci. Skúšal aj požiadať o zastavenie exekúcie aspoň v časti cestovných náhrad v jednej veci, avšak neúspešne. Aj výživné na maloletého mu je zrážané exekučne, a pri výkone exekúcie mu exekútor siaha aj na diéty. Pokúšal sa s matkou maloletého dohodnúť na znížení výživného, resp. na zastavení exekúcie, ale neúspešne. Otec si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletému, má k nemu silné citové puto, avšak za súčasnej situácie nie je schopný prispievať na jeho výživu tak vysokou sumou, na akej sa s jeho matkou dohodli za úplne iných okolností (200,- eur mesačne). Na základe horeuvedeného je nútený požiadať

o zníženie výživného, a to na sumu 30,- eur mesačne. Podotýka, že jeho zdravotný stav je natoľko závažný, že by bolo vhodnejšie nevykonávať prácu, ktorú vykonáva (vodič), avšak je nútený nejako si na živobytie zarobiť. Matka maloletého na rozdiel od času, kedy sa výživné upravovalo naposledy, sa zamestnala na trvalý pracovný pomer v spoločnosti U. v predajni v E.. Nakoľko v prípade, že naďalej bude povinný uhrádzať výživné vo výške 200,- eur mesačne, bude ohrozené jeho živobytie, a jeho zdravie, z horeuvedených dôvodov, že prakticky nemá finančné prostriedky na zabezpečenie svojho stravovania ani počas výkonu práce, je toho názoru, že je potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery, a preto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Dňa 11.11.2016 bolo súdu doručené doplnenie návrhu, v ktorom otec uvádza, že ako už uviedol, je liečený cukrovkárom, pričom na začiatku ochorenia bol liečený len diabetickou diétou a neskôr od r. 2014 aj metforminom. Pre nedosiahnutie uspokojivých výsledkov je od februára 2016 liečený kombináciou M. XR/W. XR XXXX 2tbl večer a W liraglutid /Z./ 1x denne. Ide o aplikáciu parenterálne do podkožia. V rámci liečebného režimu mu je doporučené diabetické stravovanie - diabetická hypolipidemická diéta. Mesačné výdavky na lieky predstavujú sumu do 30,- eur, najvyššie výdavky v súvislosti s ochorením sú však práve na stravovanie. Je sledovaný v ambulancii M.. U. M., A. 2, E.. Zároveň doplnil číslo exekučného konania vedeného na tunajšom súde, v ktorom je povinným a je mu siahnuté aj na tzv. diéty v rámci výkonu exekúcie.

4. Súd sa oboznámil s podaným návrhom, jeho doplnením, prílohami, výsledkami elektronickej lustrácie rodičov v Registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, ako aj pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 19P/45/2012, 14P/5/2014 a 54Er/1331/2015.

5. Otec maloletého dieťaťa sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal predbežnej zmeny výšky výživného na maloleté dieťa v zmysle jeho zníženia zo sumy 200,- eur na sumu 50,- eur mesačne, s odôvodnením, že výživné je mu zrážané exekučne, pričom exekútor mu siaha aj na diéty, z ktorého dôvodu nemá dostatočné finančné prostriedky na diabetické stravovanie spojené s jeho ochorením diabetes melitus.

6. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 19P/45/2012 vyplýva, že rozsudkom č.k. 19P/45/2012-23 zo dňa 05.12.2012 bola schválená rodičovská dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého v sume 50,- eur mesačne.

7. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 14P/5/2014 vyplýva, že rozsudkom č.k. 14P/5/2014-23 zo dňa 21.03.2014 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej došlo s účinnosťou od 01.04.2014 k zvýšeniu výživného otca na maloletého na sumu 200,- eur mesačne. Z uvedeného spisu ďalej vyplýva, že návrh na zvýšenie výživného podali matka aj otec maloletého, s tým, že súdu predložili na schválenie ich rodičovskú dohodu. V čase rozhodovania súdu bol otec nezamestnaný, s tým, že od 01.04.2014 mu mal vzniknúť pracovný pomer u spoločnosti K. A., s.r.o., K., kde počas predchádzajúceho pracovného pomeru dosahoval čistý príjem 600 - 700,- eur mesačne. Otec mal ďalej vyživovaciu povinnosť voči maloletej C. A., nar. XXXX, a maloletej C. A., nar. XXXX, na každú vo výške 50,- eur mesačne. Mal bežné výdavky na úhradu nájomného za byt vo výške 300,- eur vrátane energií. Matka bola v tom čase zamestnaná na dohodu s príjmom 300,- eur mesačne.

8. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 54Er/1331/2015 vyplýva, že prebieha exekučné konanie v prospech oprávneného K. K. M., S.A., pobočka zahraničnej banky proti povinnému - otcovi, na vymoženie pohľadávky 1.426,66 eura s príslušenstvom na podklade exekučného titulu, ktorým je uznesenie tunajšieho súdu č.k. 37C/251/2013-60 zo dňa 09.10.2013, ktorým bol schválený zmier, v ktorom sa otec zaviazal pohľadávku oprávneného uhradiť v splátkach po 50,- eur mesačne počnúc dňom 20.10.2013. Z uvedeného spisu tiež vyplýva, že povinný požiadal súd o zastavenie exekúcie príkazom iných peňažných pohľadávok, s tým, že exekútor postihol jeho tzv. diéty. O návrhu povinného bolo rozhodnuté uznesením č.k. 54Er/1331/2015-26 zo dňa 03.08.2016, ktorú bol návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietnutý; uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 29.09.2016.

9. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na

začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

13. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

14. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

18. Podľa Čl.4 veta druhá CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej.

19. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Podľa novej právnej úpravy neodkladných opatrení je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a návrhu vo veci samej.

25. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pred vydaním neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, najlepší záujem maloletého dieťaťa.

26. Po oboznámení sa s návrhom a ostatnými listinnými dôkazmi, ako aj pripojenými spismi mal súd za to, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný.

27. Výživné otca na maloletého bolo určené právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 14P/5/2014-23 zo dňa 21.03.2014, pričom na zvýšení výživného na sumu 200,- eur sa rodičia dohodli v rámci rodičovskej dohody, ktorú súd na pojednávaní schválil. Pri určení výšky výživného sa vychádzalo z čistého príjmu otca 600 - 700,- eur mesačne, ktorý mal otec dosahovať od 01.04.2014 v spoločnosti K. A., s.r.o., a tiež zo skutočnosti, že otec mal ďalšie dve vyživovacie povinnosti, na ktoré platil výživné po 50,- eur na každú. V čase uzavretia rodičovskej dohody bol otec tiež povinný splácať dlh spoločnosti K. K. M., S.A. po 50,- eur mesačne, k čomu sa zaviazal počnúc dňom 20.10.2013 v zmysle v konaní sp.zn. 37C/251/2013. Z výplatných pásovk predložených otcom v konaní sp.zn. 11P/101/2016 vyplýva, že v mesiacoch máj až august 2016 bola priemerná čistá mzda otca v spoločnosti K. A. s.r.o. vo výške 669,80 eura mesačne a celkový priemerný čistý príjem vrátane cestovných náhrad (diét) vo výške 1.254,18 eura mesačne.

28. Súd poukazuje na znenie ustanovenia § 75 ods. 1 ZR, v zmysle ktorého sa pri určení výživného prihliada na majetkové pomery povinného. Súd teda pri posudzovaní výšky výživného neprihliada iba na čistú mzdu, ale aj na iné finančné prostriedky rodiča, v tomto prípade aj na cestovné náhrady, ktoré spoločne o.i. predstavujú jeho majetkové pomery. Z prihliadnutím na uvedené potom nie je možné dospieť k záveru, že došlo k zhoršeniu majetkovej situácie otca oproti času skoršieho rozsudku o výživnom. Pokiaľ ide o exekúcie otca, otec v návrhu uviedol, že ich mal už v čase skoršieho rozsudku (pričom boli zväčša dôsledkom jeho rozvedeného manželstva s bývalou manželkou Danou Slezákovou), a teda k zmene neprišlo, pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Na veci nič nemení, akým spôsobom prebiehali exekúcie v čase skoršieho rozsudku a ako prebiehajú v súčasnosti (t.j. či exekútor siaha alebo nesiaha na otcove cestovné náhrady), nakoľko otec súhlasil s výškou výživného na maloletého 200,- eur mesačne, vedel o svojich záväzkoch resp. exekúciách, o svojich dvoch ďalších vyživovacích povinnostiach (pričom ďalšie mu nepribudli), o svojom zdravotnom stave. Je neprípustné, aby vyhovením neodkladnému opatreniu navrhovanému otcom boli uspokojovaní veritelia otca a nebola by zabezpečená riadna výživa jeho maloletého dieťaťa, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami

rodiča. Pokiaľ ide o zdravotný stav otca, je tak ako v čase skoršieho rozsudku liečený na diabetes melitus, pričom ako sám uvádzal v doplnení návrhu, najvyššie náklady má na diabetickú stravu, ktoré náklady však mal aj v čase skoršieho rozsudku.

29. Otec navrhovaným neodkladným opatrením žiada o dočasnú zmenu rozsudku v dôsledku zmeny pomerov na jeho strane, ktorá zmena spočíva v znížení jeho celkového príjmu z dôvodu exekúcií. Ustanovenie § 121 CMP umožňuje zmenu právoplatného rozsudku o výživnom otca na maloleté dieťa, ale môže sa tak stať po vykonaní riadneho dokazovania súdom, pričom sa bude prihliadať vždy na záujem maloletého dieťaťa. V súčasnosti nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca, pretože nebola preukázaná naliehavá potreba dočasne upraviť pomery účastníkov a nebola osvedčená ani danosť práva, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

30. Zamietnutie uvedeného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia znamená len to, že súd v danom prípade nemal za preukázané, že pomery účastníkov je potrebné riešiť formou neodkladného opatrenia, keď návrh otca vo veci samej ohľadne zníženia výživného na maloleté dieťa bude predmetom ďalšieho dokazovania. Zmeniť súdne rozhodnutie o výživnom možno len vtedy, ak sa podstatne zmenia pomery, čo musí mať súd bezpochyby preukázané.

31. Podporne súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/36/2014 zo dňa 02.06.2014, v ktorého odôvodnení súd druhej inštancie uviedol, že „účelom predbežného opatrenia nie je reparácia právoplatného súdneho rozhodnutia ani prejudikovanie práv účastníkov, ale rýchla a iba dočasná úprava pomerov účastníkov. Pretože rozhodnutie súdu, ktorým bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť otca nadobudlo právoplatnosť a otec podal návrh na zníženie výživného a v rámci neho aj návrh na vydanie predbežného opatrenia, ingerencia súdu vo forme predbežného opatrenia v tomto štádiu konania nie je dôvodná. Opodstatnenosťou skutočností uvádzaných v návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia, sa bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej zníženie výživného totožným s návrhom na vydanie predbežného opatrenia. Podľa súdnej praxe právna úprava o nariadení predbežného opatrenia neakceptuje možnosť predbežnej zmeny právoplatného rozsudku nariadením predbežného opatrenia, pretože by išlo o zásah do ústavného práva na právnu istotu týkajúcu sa záväznosti a vykonateľnosti právoplatných rozsudkov.“

32. Návrh otca vo veci samej, teda zníženie výživného, bude predmetom dokazovania, pričom po právoplatnosti tohto uznesenia bude vo veci nariadené pojednávanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).